

©Japaninfo

▲ ดอกบัวกระถางบานงามที่ข้างโบสถ์คอนโด

©Japaninfo

▲ ทุกเดือนพฤษภาคม จะมีเทศกาลโปรยพัดที่นี่

กัญญา มัทสุโอะ

10 ปี กว่าพระสงฆ์จีน จะข้ามน้ำข้ามทะเลมาถึงญี่ปุ่น เพื่อเผยแผ่พุทธศาสนา : เรื่อง รวงทองวัดโทโชโดจิ

ทันทีที่ย่างเท้าเข้าไปในวัดโทโชโดจิ จากประตูด้านทิศใต้ ก็จะได้พบกับโบสถ์คอนโดที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสมัยนารา 3 องค์ใหญ่ตระหง่านอยู่เบื้องหน้า และเมื่อขึ้นบันได เข้าไปด้านในโบสถ์ สายพระเนตรของพระไวยोजनाพระประธานองค์กลางที่ทอดลงมาด้านล่างอาจทำให้ผู้มานมัสการอดสะอึกด้วยความขลังไม่ได้ หลังหลบตาสวดมนต์ นมัสการพระประธานเสร็จ ผู้เขียนจึงเหลียวไปมองพระสัทบุชชาหรือพระโพธิสัตว์พันหัตถ์ และพระไภษัชยคุรุ พระพุทธเจ้าสององค์สำคัญในนิยามมหายานซึ่งขนานอยู่ด้านขวา และซ้ายของพระไวยोजना จึงพบว่าพระพุทธรูปทั้งสามองค์ทำจากไม้ ยังหลงเหลือทองคำเปลวปิดที่พระพักตร์ ทุกองค์ข้างงดงามเข้ากับบรรยากาศ และปลอดภัยของโบสถ์ไม้เก่าแก่มาก

▲ กุฏิพระสงฆ์อีกแห่งหนึ่ง หน้าร้อนมีบัวกระถางบานงาม

▲ วิหารไรโดมองจากด้านบน

▲ ทางเดินเรียบสบงบนหน้าทางเข้าสู่สวนพระกันจิน

▲ ตัวโบสถ์ทำด้วยไม้ถือเป็นสถาปัตยกรรมพุทธนาราที่เก่าแก่ที่สุด

โทโชไดจิ เป็นวัดเก่าแก่ศูนย์กลางพุทธศาสนาหายาน นิกายริทสุชู หนึ่งในหกนิกายเก่าแก่สมัยนาราเป็นราชธานีของญี่ปุ่น สร้างเมื่อ ค.ศ.759 โดยพระสงฆ์กันจินในฐานะวัดราชภูริ เพื่อเป็นสถานฝึกกรรมวินัยของพระสงฆ์ แรกเริ่มคงมีเพียงวิหารโคโด หอไตร ปิฎก และหอสมบัติในพื้นที่ เคยเป็นวังของเจ้าชายนิทาเบะเท่านั้น ต่อมาพระสงฆ์ลูกศิษย์ นายช่างก่อสร้าง ฯลฯ ได้ร่วมแรงกันสร้าง โบสถ์คอนโด วิหาร และระเบียงคดต่างๆ รวมทั้งได้ปั้นพระพุทธรูป ทั้ง 3 องค์ขึ้นประดิษฐาน

พระสงฆ์กันจิน ออกบวชที่เมืองยางซู ประเทศจีน สมัยราชวงศ์ถัง เมื่ออายุ 14 ปี ก่อนจะย้ายไปจำวัดเป็นพระสงฆ์ที่เมืองซีอาน เพื่อศึกษาพุทธศาสนา นิกายริทสุชู ที่ย้ายให้พระสงฆ์เคร่งครัดในพระธรรมวินัย ชื่อเสียงของท่านโด่งดังมาถึงญี่ปุ่น ซึ่งพุทธศาสนาเริ่มเผยแพร่เข้ามา มีผู้คนออกบวช เรียกตนเองว่า พระ ทั้งๆ ที่ไม่มีความรู้ดีพอเพิ่มขึ้นมาก จนสร้างความกังวลต่อจักรพรรดิไซมุ ผู้ทรงปกครองประเทศในเวลานั้น (ครองราชย์ระหว่าง ปี ค.ศ.724-749) จักรพรรดิไซมุ ได้ทรงส่งพระโยเอ และพระฟูโซ พระสงฆ์หนุ่ม 2 รูป เป็นธรรมทูตไปอัญเชิญพระสงฆ์จีนมาช่วยบรรพชา และวางรากฐานระบบการออกบวชให้กับญี่ปุ่น พระกันจินได้ออกประกาศหาพระอาสาสมัคร 10 รูป ที่จะเดินทางไปญี่ปุ่น แต่ไม่มีใครอาสา เพราะการเดินทางในสมัยนั้นลำบากยากเข็ญ อาจเอาชีวิตไปทิ้งกลางทะเลได้ ท่านจึงตัดสินใจเดินทางด้วยตนเองพร้อมพระจีน ที่ภายหลังอาสาตามท่านมาด้วยอีก 20 รูป

และจริงดังที่คาดหมายไว้ การเดินทางของคณะพระกันจิน ประสบปัญหาสารพัด ตั้งแต่ครั้งแรกในปี ค.ศ.743 เมื่อถูกทางการจีนสกัดกั้น ครั้งที่ 2 ในปีรุ่งขึ้น เรือที่ลี้กลอบออกจากท่า ต้องเผชิญ

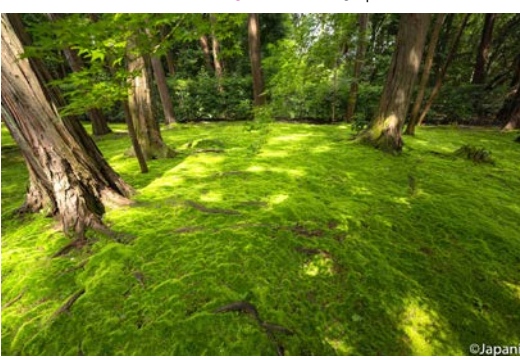
ลมพายุย้อนกลับไปขึ้นฝั่งใหม่ ครั้งที่ 3 มีคนไปแจ้งทางการเพราะไม่อยากให้พระกันจินออกจากเมืองจีนไป คราวนี้พระโยเอถูกทางการจับกุมแต่รอดออกมาเพราะแกล้งทำตาย คณะเดินทางได้พากันเคลื่อนย้ายไปออกเรือจากเมืองฟูจูทางใต้แทน แต่ก็ยังถูกทางการสกัดกั้นอีก จนกระทั่งเดือนมิถุนายน ปี ค.ศ.748 เรือสามารถออกมาจนถึงเกาะไหหลำ แต่ต้องมาติดพายุราวหนึ่งปีเต็ม ในปี ค.ศ.751 พระกันจินและคณะออกเดินทางเพื่อจะกลับไปตั้งหลักที่เมืองยางซูอีกครั้งแต่โชคร้ายต้องมาเผชิญพายุจนเสียพระโยเอไป ส่วนพระกันจินเองก็เสียชีวิตทั้งสองข้างด้วย

การเดินทางมาญี่ปุ่นของพระกันจิน มาสำเร็จลุล่วงไปในการเดินทางครั้งที่ 6 ในปี ค.ศ.753 เมื่อฟูจิวาระ โนะ คิโยกาว่า นำคณะทูตไปเจริญราชไมตรีกับราชวงศ์ถัง และได้เตรียมเรือรับพระกันจินไว้ 4 ลำ เรือลำที่สองที่พระกันจินนั่งมาถึงนาราในวันที่ 2 มีนาคม ปี ค.ศ.754 ใช้เวลาเดินทางราวสามเดือนครึ่ง

10 ปีผ่านไป นับตั้งแต่การพยายามเดินทางครั้งแรก พระกันจินได้มีอายุล่วงเข้า 66 พรรษา สูญเสียสายตาทั้งสองข้าง เมื่อมาถึงนาราพร้อมพระลูกศิษย์ 14 รูป ช่างก่อสร้าง ฯลฯ รวมทั้งสิ้น 20 นาย ในเดือนรุ่งขึ้น วัดโทไดจิ วัดหลวงในนารา ได้สร้างสถานที่อุปฐา (ไคดิง) ในโบสถ์ไดบุทสุเดง พระจักรพรรดิไซมุ ซึ่งทรงสละราชสมบัติแล้วพร้อมพระพันปีหลวง และจักรพรรดิโคเกงทรงเข้ารับศีลจากพระกันจิน ไม่นานนักก็มีการสร้างวิหาร ไคดิงอินแบบถาวรในบริเวณวัดโทไดจิ โดยอัญเชิญพระกันจิน ไปจำวัดที่กุฏิโทเซนอิน ทางทิศเหนือของวิหาร จากนั้นมารวมเวลา 5 ปีเต็ม ที่พระกันจินได้เป็นกำลังสำคัญในการบรรพชาพระสงฆ์ภายใต้กรรมวินัยที่เคร่งครัดที่วัดโทไดจิ วัดหลวงของญี่ปุ่น

▲ มองย้อนไปที่ประตูทางเข้า

▲ สวนมอสหน้าทางเข้าสู่สวนพระกันจิน สีเขียวสดดั่งมรกต

▲ ยามแสงอาทิตย์ลอดลงมาจากด้านบน จะเห็นมอสเป็นคลื่นงามจากความหนา

▲ วิหารไรโดสร้างสมัยคามาคูระ เดิมใช้เป็นกุฏิสำหรับพระสงฆ์มาฝึกธรรมวินัย

▲ วิหารโคโดเดิมเป็นส่วนหนึ่งของพระราชวังเฮโจเคียว ย้ายมาสร้างที่วัดในศตวรรษที่ 8

▲ สระบัวริมลานไคดง ใช้เป็นที่อุปสมบทพระ

การบรรพชาที่วัดหลวงแทน ก่อนที่จะหันมาสร้างโรงเรียนสอนธรรมวินัยให้กับผู้ประสงค์ออกบวชอย่างเสรีบนที่ดินที่เจ้าชายนิทาเบะทรงบริจาคถวายในปีรุ่งขึ้น และนี่คือจุดเริ่มต้นของวัดโทโชไดจิ แปลตรงตัวได้ว่า “วัดที่พระสงฆ์ทั่วสารทิศสมัยราชวงศ์ถังมาประชุมรวมตัวกัน” ด้วยจุดมุ่งหมายเพื่ออบรม ผู้ที่ประสงค์ออกบวชอย่างเสรีนี้เองที่วัดโทโชไดจิ แรกเริ่มจึงมีแต่วิหารโคโดสำหรับเรียนธรรมวินัยเป็นหลักเท่านั้น

พระกัณจินได้จำวัดที่วัดโทโชไดจินี้ อีก 5 ปี ก่อนที่จะละสังขารไปในปี ค.ศ.763 เมื่ออายุ 76 พรรษา หลังจากนั้นมา โบสถ์คอนโด พระประธาน และพระพุทธรูปขนาดทั้งสององค์ รวมทั้งสถาปัตยกรรมอื่นๆ เช่น เจดีย์ไรโดประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุที่พระกัณจินอัญเชิญมาจากเมืองจีน วิหารต่างๆ จึงถูกทยอยสร้างขึ้นด้วยฝีมือช่างก่อสร้างที่ตามมากับพระกัณจินทางเรือตามลำดับ ทั้งโบสถ์ และวิหาร ในปัจจุบันถือเป็นสถาปัตยกรรมนาราที่เก่าแก่ที่สุด และยังคงรักษารูปแบบเดิมเกือบทุกประการ องค์พระพุทธรูปเองก็สร้างจากการปั้นดินเป็นโครงด้านใน ก่อนที่จะแกะสลักไม้เป็นองค์พระ ลงรักปิดทองด้านนอก ถือเป็นมรดกสำคัญของประเทศ และยังได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกมาจนทุกวันนี้

เมื่อปลายเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา ผู้เขียนมีโอกาสไปนมัสการพระพุทธรูปในโบสถ์ และได้แวะไปกราบรูปปั้นพระกัณจินที่ประดิษฐานไว้ที่วิหารมิเอโด หน้าสุสานโกะเบียว ลึกเข้าไปด้านในของวัดด้วย พระกัณจินอยู่ในท่านั่งขัดสมาธิ มือสองข้างประสานกันที่หน้าตัก เสมือนกำลังทำกรรมฐาน แกะสลักด้วยไม้ลงรักขนาดเท่าองค์จริง ว่ากันว่าเป็นฝีมือของพระนิงกิ ลูกศิษย์ที่ได้ผินเห็นเสาค้ำเพดานวิหารโคโดหักในฤดูใบไม้ผลิปี ค.ศ.763 ด้วยความกังวลว่า พระกัณจินจะละสังขารไป พระนิงกิจึงเริ่มแกะสลักรูปปั้นพระกัณจินไว้ และก็จริงดังความฝัน เมื่อพระกัณจินละสังขารไปเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคมในสภาพกำลังนั่งกรรมฐานเหมือนดังรูปปั้นที่แกะไว้อย่างใดอย่างนั้น

สุสานของพระกัณจิ (โกะเบียว) อยู่หลังวิหารมิเอโด เจียบสงัด และเรียบง่าย ด้านหน้าเป็นสวนมอสเขียวชอุ่มที่ปกคลุมไปด้วยสน

ต้นใหญ่ๆ มีเมเปิ้ลสลบเป็นบางที่ ด้านหน้าสุสานมีสระเล็กๆ ที่มีดอกบัวบานในฤดูร้อน บริเวณวัดกว้างขวางมาก มีดอกไม้ใบไม้ให้ชมตามฤดูกาลปกติจะมีนักท่องเที่ยวมาชมกับรถทัวร์เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะเมื่อวัดจัดพิธีโปรยพัด “อุจิอะมาคิ” ทุกวันที่ 19 พฤษภาคม ว่ากันว่าการโปรยพัดเพื่อรำลึกถึงพระคะคุโจ เจ้าอาวาสวัดสมัยคามาคูระที่เคร่งครัดวินัย ไม่ฆ่าสัตว์เล็กสัตว์น้อย แม้แต่ยุงที่บินมาตอมก็ยังใช้พัดปิดเอา ดังคำสอนที่พระกัณจินรักษา และถ่ายทอดมาตั้งแต่สร้างวัดเมื่อ 1,300 ปีก่อนหน้านี้

ปีนี้เทศกาลโปรยพัดต้องงดไป เพราะการระบาดของโคโรนาไวรัสสายพันธุ์ใหม่ ผู้เขียนจึงยังไม่มีโอกาสไปเห็นด้วยตาตนเอง คงต้องคอยไปในปีหน้าแทน แต่เพียงไม่ถึงสองชั่วโมงที่วัด ก็สามารถสัมผัสความเรียบง่าย และคำสอนที่เคร่งครัดของพระกัณจินได้ไม่ยากนัก

**วัดเปิดจาก 8:30-16:30 น. ทุกวัน เดินราว 15 นาทีจากสถานี Nishinokyo/ Kintetsu*

Kashihara Line

▲ กุฏิพระสงฆ์ด้านในของวัด รมรื่นไปด้วยเมเปิ้ลด้านบน

▲ พระสงฆ์ในจีวรสีต่างๆ กำลังชมบัวในสระด้านที่ทำการวัด

▲ ราวเดือนกรกฎาคม บัวกระถางจะชมได้งาม